

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Lærerenes Hæfte

Det skriftlige prøvesæt til engelsk A, htx

Råd og vink til arbejdet med den skriftlige eksamensopgave

NY opdateret version - Oktober, 2023

Indhold

Forord til Lærerens Hæfte

1. Eksamensformen	1
2. Prøvesættets struktur	1
3. Prøvesættets opbygning og inddeling	2
3.1 Assignment 1-3: De sproglige delopgaver	2
3.2. Assignment 4: De skriftlige genrer	4
4. Digitale hjælpemidler, henvisninger og dokumentation	7
5. Bedømmelse	8
6. Karakterbeskrivelser	9

Forord til Lærerens Hæfte

Kære kollega

Dette opdaterede hæfte er en lærervejledning til arbejdet med det skriftlige prøvesæt i engelsk på htx A-niveau. Du kan bl.a. læse om prøvesættets formål, format og design, og ligeledes følger en række korte beskrivelser, anvisninger og forklaringer rettet mod de sproglige delopgaver og store skriftlige genrer. Som underviser får du indsigt i idéen bag det samlede prøvesæt og samtidig rettet fokus mod relevante opmærksomhedspunkter, der med fordel kan tages op i den daglige undervisning. Yderligere information om arbejdet med fagets skriftlige dimension findes i fagets styredokumenter¹.

Har du kommentarer til prøveformatet, kan de sendes på mail til fagkonsulenten, som vil videreformidle til opgavekommissionen.

Med venlig hilsen,
fagkonsulent

Jonas Rasmussen
E-mail: Jonas.Rasmussen@stukuvvm.dk
- samt opgavekommissionen for htx, engelsk A

Nicoline Kjeldbjerg Kristensen, Hillerød Tekniske Gymnasium, U/NORD
Martin Jørgensen, Vejle Tekniske Gymnasium, SDE
Mette Thayssen, Aarhus Gymnasium
Lars Ulrik Tambjerg-Ravn, Odense Tekniske Gymnasium, SDE

OBS.

Tidligere prøvesæt kan tilgås via www.prøvebanken.dk.

Husk, at download af prøvesæt skal indberettes til Copydan af den enkelte lærer, der distribuerer til eleverne. Indberet på <https://www.tekstognode-online.dk/login/101195cselvlogin.aspx>.

Fagkonsulenten i engelsk udsender hvert efterår en opdateret oversigt over indholdet i det seneste års afviklede prøvesæt.

---

¹ <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/htx-laereplaner-2017>

1. Eksamensformen

Det skriftlige eksamensformat er udviklet i overensstemmelse med læreplanen august 2017.

Formålet er:

- at prøverne skal være i overensstemmelse med fagets indhold og mål i læreplanen, så der er en tydelig sammenhæng mellem, hvad eleverne skal kunne, og hvad de prøves i
- at prøveformen er velegnet til at måle opfyldelse af kravene til elevernes digitale færdigheder, kompetencer og dannelse
- at prøve i væsentlige dele af læreplanens kernestof og faglige mål, herunder især sprogfærdighedskompetencerne skrive, læse og lytte samt grammatik.
- at inddrage både skrevne tekster og digitalt materiale (f.eks. lyd- og videofiler) i prøvematerialet i overensstemmelse med det udvidede tekstbegreb
- at eleverne møder en digital prøveform, som fagligt og pædagogisk afspejler elevernes arbejde i det daglige med f.eks. fagets metoder (analyse/fortolkning og faglige begreber) og med den skriftlige dimension med anvendelse af faglige opslagsværker og øvrige hjælpemidler

2. Prøvesættets struktur

Den skriftlige prøve på htx og teknisk eux engelsk A er først og fremmest kendetegnet ved det digitale prøveformat, som giver mulighed for varierende materiale- og opgavetyper. Eleven har 5 timer til besvarelse af det samlede prøvesæt. Hjælpemidler, der fremgår af undervisningsbeskrivelsen, må anvendes under hele prøven.²

Prøvesættet består af fire *assignments*: 3 grammatiske/sproglige delopgaver (Assignment 1-3), og 1 opgave i skriftlig fremstilling (Assignment 4A eller 4B). Der afleveres én samlet besvarelse ved prøvens afslutning, hvilket betyder, at eleven selv skal disponere sin tid inden for prøvens tidsramme.

I “Vejledning til opgavesættet” står der følgende:

Den samlede eksaminationstid for Assignment 1-4 er 5 timer. Besvarelsen bedømmes som en helhed ud fra de faglige mål for niveauet. Der lægges vægt på beherskelsen af det engelske sprog, forståelse af forlægget og færdighed i skriftlig fremstilling på engelsk.

Bemærk, at det i denne som i enhver anden eksamenssammenhæng *ikke* er tilladt at kommunikere med omverdenen under prøven. Du opfordres til løbende at tale med dine elever om dette og om faren ved plagiat.

---

² [Regler og orienteringer om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](http://regler.undervisningsministeriet.dk)

Vedrørende adgang til digitale hjælpemidler henvises til [Regler om prøver og eksamen](#) samt fagkonsulentens løbende udmeldinger. Afsnit fire nedenfor uddyber dog eksplicit rammen for anvendelse af digitale hjælpemidler ift. den skriftlige prøvebegivenhed.

3. Prøvesættets opbygning og indledning

Eleven har fem timer til besvarelse af prøven. Det er i den forbindelse vigtigt at gøre eleven opmærksom på, at besvarelsen afleveres i ét dokument med opgaverne i rækkefølgen 1-4. Eleven skal skrive sin besvarelse i *Template* (elevskabelon), som tilgås via menupunktet *Template* i prøvesættets blå kolonne. Anvendelse af *Template* sikrer, at eleven besvarer prøvesættet retvisende. Det er samtidig tidsbesparende for både elev og bedømmere af prøvesættet, at dette efterleves.

Bemærk, at eleven i *Template* skal angive længde (800-1200 ord) på essay eller speech under Assignment 4.

3.1 Assignment 1-3: De sproglige delopgaver

I **Assignment 1-3** lægges der vægt på, at eleverne kan **finde** og **forklare** sproglige fænomener i et tekstmateriale samt at de kan **anvende eksempler fra teksten** i forklaringen. Det er således ikke meningen, at eleven skal kopiere og gengive en regel fra en grammatikbog, men i stedet at han eller hun skal give en forklaring **på baggrund af eksemplerne**. Der lægges vægt på, at eleverne anvender faglige begreber i besvarelserne, f.eks. inden for ordklasser, sætningsled, tider, bøjningsmønstre osv.

Materialet i Assignment 1-3 består af korte uddrag af autentiske engelsksprogede tekster, videoer og billeder, jf. det udvidede tekstbegreb.

Eleven kan i **Assignment 1** bl.a. blive bedt om at identificere en bestemt grammatisk tid og forklare dens brug i et stykke tekst, forklare brug af genitiv eller brug af adjektiver og adverbier o. lign.

Assignment 2 er typisk en opgave, hvor der vil være krav om tekstproduktion på baggrund af et billede, hvor eleverne demonstrerer praktisk anvendelse af syntaks, ortografi, tegnsætning samt semantik. Der kan også være tale om, at eleven skal påtage sig en bestemt afsenderrolle. Formuleringen i opgaveinstruksen kunne lyde som følgende: "*Du er nyhedsjournalist/læserbrevsskribent eller lignende. Skriv en sammenhængende tekst om billedet, hvori du...*". Dermed kan der skrives både fiktion, fakta, beskrivende tekst, etc. i besvarelsen af denne opgave. Der vil være varierende grammatiske krav til elevens tekstproduktion f.eks. anvendelse af præpositioner, pronominer, modalverber, etc. Der lægges vægt på både sproglig og indholdsmæssig sammenhæng.

En opgavetype, som eleven indimellem kan møde i **Assignment 3**, indebærer, at eleven skal forholde sig til dele af sin egen sprogproduktion i Assignment 4 (essay eller speech). Her kan eleven f.eks. blive bedt om at kommentere på egen brug af forskellige verbaltider, herunder evt. omskrivning af samme, ligesom eleven kan blive bedt om at finde og forklare brugen af eksempelvis forskellige pronomener-

typer eller genitivformer. De udvalgte sproglige benspænd tager afsæt i det brede grammatiske kernestof, som typisk vil være at finde i en elevbesvarelse.

Det skal igen understreges både her og for eleven, at denne opgave i sagens natur først kan laves efter, at eleven har udfærdiget Assignment 4. Dette vil også fremgå af opgaveinstruksen.

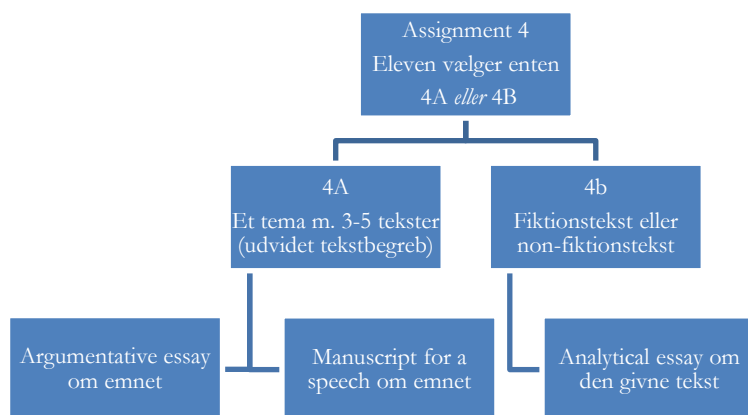
To vejledende eksempler illustreres nedenfor:

- *Find, kopier og indsæt tre sætninger fra dit eget essay i Assignment 4, hvor du har brugt forbinderord med forskellige funktioner (kontrast, eksempel, rækkefølge, logisk konsekvens). Angiv dine tre forbinderords forskellige funktioner i sætningerne.*
- *Find tre eksempler, du selv har formuleret, fra din tekst, hvor du har anvendt modalverber, og forklar med relevant grammatisk terminologi, hvordan de betoner/påvirker sætningen.*

OBS. Når den sproglige delopgave med fokus på elevens egen tekst ikke er i spil i et prøvesæt, vil den i stedet have fokus på det brede grammatiske kernestof, som det kendes i de øvrige delopgaver.

3.2. Assignment 4: De skriftlige genrer

Assignment 4 er en prøve i skriftlig fremstilling i form af enten argumentative essay, manuskript til tale eller et analytisk essay af fiktion eller non-fiktion. Eleven skal her vælge mellem 4A eller 4B, der har hvert sit baggrundsmateriale:

Elever, der vælger én af opgaverne i Assignment 4A, skal med inspiration i et baggrundsmateriale arbejde kommunikativt med et givent emne. Eleven skal vælge at skrive enten et **argumentative essay** *eller* et **manuscript for a speech**. Skrivegenren **argumentative essay** vil eleven være bekendt med fra B-niveau, mens **manuscript for a speech** vil være en ny genre for eleven i forhold til B-niveauet.

Baggrundsmaterialet består typisk af flere forskellige tekster i forlængelse af det udvidede tekstbegreb, der tilsammen indeholder et bredt udsnit af vinklinger på emnet, som samlet skaber mulighed for en nuanceret diskussion. Kildematerialets samlede omfang vil være udvalgt, så det passer i omfang og sværhedsgrad i forhold til den gode gennemsnitselevs tidsforbrug.

I et **argumentative essay** skal der være en holdning og en stillingtagen til emnet, som eleven argumenterer for. Denne argumentation skal fungere som den røde tråd i opgaven. Et argumenterende essay bruger typisk fakta, eksempler og ekspertudsagn som bevisførelse for at få modtageren til at acceptere afsenders synspunkt/standpunkt.

Et argumenterende essay opbygges med en tragtdledning, som afsluttes med et thesis statement. For at læseren kan følge med i argumentationen, er det nødvendigt løbende at indføre denne tilstrækkeligt i emnet og materialet. Essayet afsluttes med en konklusion, der samler op på afsnittenes vigtigste argumenter. Thesis statement kan gentages i konklusionen, for derved tydeliggøres sammenhængen mellem denne og afsnittenes indhold. Essayet gives en overskrift, der stemmer overens med indhold og dermed også thesis statement.

Formålet med indledningen er generelt set at fange læseren og bibringe et thesis statement, dvs. en sætning, som klart definerer det standpunkt, der vil blive diskuteret i essayet.

Den argumenterende del af essayet bør struktureres med et antal afsnit, der hvert behandler et underpunkt. Hvert afsnit indledes typisk med en topic sentence, som er en vigtig pointe eller en påstand, som efterfølgende uddybes, underbygges, forklares og eksemplificeres i afsnittet. Her kan eleven med fordel følge PEE-strukturen, som også fremhæves i fagets styredokumenter. Topic sentences i hvert afsnit medvirker til at sikre tekstens kohærens og indholdsmæssige sammenhængskraft. Konklusionens rammesætning er beskrevet ovenfor.

Progression fra B til A

Jf. fagets bedømmelseskriterier forventes der på B-niveau en *'klar, detaljeret og sammenhængende tekst'*, hvorfor detaljer ift. overholdelse af skrivegenren er af mindre betydning. Skrivegenren er mere en metode til at understøtte elevens formidlings- og argumentationsevner end et mål i sig selv. På A-niveau forventes det derimod, at eleven skriver *'velstruktureret og med beherskelse af skriftsproglige normer'*, hvilket indebærer, at skrivegenren bliver et mål i sig selv og ikke kun en støtte til at skrive klart, tydeligt og sammenhængende.

I forlængelse af ovenstående bør eleven mindes om, at kildematerialet skal inddrages bredt og varieret i Assignment 4, så bedømmelseskriterierne krav om *'tekstforståelse'* og *'dokumentering af kilder'* efterleves. Der er dog ikke krav om, at eleven skal anvende samtlige kilder, som det er tilfældet på B-niveau, men det skal kunne give grundig indsigt i det emne og vinkling, eleven prioriterer i sin besvarelse, og derfor bør næsten alle kilder komme i spil ift. at levere en fyldestgørende besvarelse.

Vejledende struktur til et argumentative essay – gælder begge niveauer

Overskrift	Overskrift der reflekterer thesis statement
Indledning (1 paragraph)	<p>Tragt, der leder hen mod og slutter i et thesis statement</p> <p>Thesis statement bør <i>ikke</i> fremhæves – hverken (meta-)sprogligt, med linjeskift, fed skrift eller lign.</p> <p>Thesis statement bør være en <i>'naturlig'</i> del af teksten – oftest den sidste sætning i det indledende afsnit</p>
Body paragraphs	<p>Et antal paragraphs, der hver omhandler en pointe (topic sentences), der belyser/diskuterer thesis statement</p> <p>Benyt gerne PEE-modellen eller en anden tydelig struktur, f.eks. PQC, Toulmin eller lignende til at strukturere hver enkelt paragraph</p> <p><i>(OBS. En klar, tydelig og effektiv struktur er vigtigere, end hvilken strukturel model der benyttes)</i></p>
Konklusion (1 paragraph)	Her adresserer eleven sit thesis statement på baggrund af hovedpointerne fra body paragraphs.

Til orientering er betegnelsen **argumentative essay** valgt for at signalere, at der er tale om den engelskfaglige forståelse af genren som et fagligt og sagligt essay og ikke et personligt farvet essay.

Grundstrukturen i et **manuscript for a speech** er den samme som i et argumentative essay, men i et **manuscript for a speech** har eleven lidt friere tøjler og kan være både kommenterende og debatterende set ift. genren **argumentative essay**. Endvidere stiller **manuscript for a speech** i højere grad krav til eleven om at tilpasse talen til emnet og kommunikationssituationen, og eleven har samtidig mulighed for at benytte et mere litterært sprog eller på anden vis bruge særlige retoriske virkemidler, som knytter sig til denne genre. Eleven skal vise beherskelse af genren ved at indtage et synspunkt i forhold til tekstmaterialet i opgaven samt tilpasse sin tale til målgruppen og den valgte kontekst, som talen afholdes i. Det skal i den forbindelse understreges, at eleven i **manuscript for a speech** i lige så høj grad som i et **argumentative essay** skal gøre brug af et bredt og relevant udvalg af tekstforlægget til Assignment 4A.

I **Assignment 4B** skal eleven skrive et **analytical essay** om en længere tekst eller flere korte tekster i sammenhæng. Teksten eller teksterne, der knytter sig til assignment 4B, vil *ikke* relatere sig til temaet og teksterne i assignment 4A. Princippet om, at der ikke er tematisk sammenfald mellem opgave 4A og 4B, skal sikre, at eleven ikke tror, at det forventes, at de sætter sig ind i og benytter tekster fra begge delopgaver. Det skal de ikke.

Teksten eller teksterne i Assignment 4B vil både kunne være fiktionstekster og non-fiktionstekster, men eleven vil *ikke* få valget mellem fiktion og non-fiktion. Der vil kun være én tekst (eller et sæt med flere korte tekster), som eleven skal analysere. I forbindelse med en fiktionstekst skal eleven analysere og fortolke teksten. Er det derimod en non-fiktionstekst, skal eleven analysere og vurdere, hvordan teksten fungerer i kommunikationssituationen, hvorimod eleven *ikke* skal diskutere det emne, som behandles i teksten. Betegnelsen **analytical essay** signalerer, at der er tale om den engelskfaglige forståelse af genren som en analyseopgave, *ikke* et personligt farvet essay.

I både Assignment 4A og 4B er det et krav, at eleverne skal udfærdige en længere **sammenhængende** skriftlig fremstilling på 800-1200 ord. Teksten skal være indholdsmæssigt, strukturelt og sprogligt sammenhængende. Inddragelse af kildematerialet vil typisk være i form af citat eller parafrase med tilhørende fodnote med kildereference.

Eleven skal demonstrere evne til at strukturere og formidle et budskab i alle opgavegenrer samt beherske en række af de faglige mål, herunder at *skrive længere, nuancerede og velstrukturerede tekster på engelsk om komplekse emner med høj grad af grammatisk korrekthed, beherskelse af skriftsproglige normer samt formidlingsbevidsthed.*

4. Digitale hjælpemidler, henvisninger og dokumentation

Der er som udgangspunkt *ikke* adgang til internettet som fagligt hjælpemiddel ved prøverne. Dog vil det være tilladt for eleven at bruge digitalt undervisningsmateriale og hjælpemidler, der på institutionens foranledning er blevet anvendt i undervisningen, og **som fremgår af undervisningsbeskrivelsen** og ikke kan opbevares lokalt, dvs. ikke kan opbevares på egen computer.

Tilladte online-hjælpemidler er konkrete dybe links til materiale, der ikke kan opbevares på elevens computer, online ordbøger, i-bøger samt online grammatikker.³ Ved adgang til i-bøger online må eleverne kun tilgå kapitler fra undervisningsbeskrivelsen og altså ikke nødvendigvis hele bogen, hvis ikke eleven er blevet undervist ud fra hele bogen.

Formuleringen “*All sources must be documented*” betyder først og fremmest, at eleven i ‘**argumentative og analytical essays** samt **manuscript for a speech**’ skal inddrage tekstmaterialet og underbygge sine argumenter, evt. i form af citater, der så forsynes med en henvisning til den pågældende tekst, ligesom det betyder, at eleven i vedkommendes ‘**manuscript for a speech**’ skal inddrage tekstmaterialet og underbygge sine argumenter forsynet med en henvisning til kilden.

Vær således altid opmærksom på, eleven inddrager mange og relevante eksempler til at illustrere/understøtte sine pointer, dog må det ikke fylde så meget, at det går ud over elevens egen selvstændige tekstproduktion.

I prøvesættet under menupunktet “*Vejledning*” og dernæst “*Henvisning til tekst, video- og lydklip*” står der følgende:

Hvis du citerer, skal du angive kilde.

Alt anvendt materiale skal være engelsksproget og angives med kildehenvisninger.

Du kan henvide til dele af video- og lydclip, f.eks. ved at angive afspillerens minut- og sekundtal for henholdsvis starten og slutningen af klippet.

Ved reference til videomateriale kan eleven

- transskribere en passage som citat og angive minuttal
- referere til det digitale materiale med en tekstnær omskrivning og angive minuttal

Endvidere er indsat en generel skabelon for henvisninger til tekster i prøvesættet, som du kan se nedenfor:

---

³ Er man usikker på elevernes muligheder for anvendelse af digitale hjælpemidler, kan man tilgå hjælpemiddeloversigten, som fremgår på uvm.dk under [vejledninger og orienteringer](#).

Generel skabelon for henvisninger til tekster

Alle henvisninger angives i fodnoter

Henvisning til kilderne (sources) i opgavematerialet

“Support for gun control just hit its lowest point in almost a decade” (l. 15 eller ll. 15-17)

Henvisning til videoer i kilderne (sources) i opgavematerialet

”Why Americans Love Guns” (01:23-02:12)

Ved evt. brug af materiale fra undervisningen skal kilden angives.

5. Bedømmelse

Elevens besvarelse af prøvesættet bedømmes ud fra læreplanens bedømmelseskriterier og de faglige mål, hvilket understreges i opgavens *Vejledning*:

Den samlede eksaminationstid for Assignment 1-4 er 5 timer. Besvarelsen bedømmes som helhed ud fra de faglige mål for niveauet. Der lægges vægt på beherskelsen af det engelske sprog, forståelse af forlægget og færdighed i skriftlig fremstilling på engelsk.

Som opsamling på ovenstående er det vigtigt at understrege, at elevens endelige besvarelse skal tage udgangspunkt i materialet i det pågældende prøvesæt. Der er således ikke nogen krav eller forventninger om, at eleven inddrager nyt ift. anden viden eller perspektiverer til læst materiale, som vi f.eks. kender det fra den mundtlige prøvebegivenhed.

Uddrag af læreplanen for engelsk A, htx:

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Ved den skriftlige prøve lægges der vægt på, at eksaminanden

- giver en velstruktureret samt formidlingsbevidst fremstilling
- behersker et flydende og nuanceret engelsk med overholdelse af skriftsprogets normer
- viser tekstforståelse og anvender fagets analytiske begreber og metoder
- analyserer og beskriver engelsk sprog grammatisk
- anvender faglige hjælpemidler samt dokumenterer kilder.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.

6. Karakterbeskrivelser

I vejledningen er der følgende karakterbeskrivelser:

02 Tilstrækkelig	7 God	12 Fremragende
<p>Elevers tekst er noget usammenhængende men forståelig. Indholdet viser, at tekstmateriale og emne er forstået, men der er metodiske mangler og klare begrænsninger i emnebehandlingen. Faglig viden anvendes kun i begrænset omfang. Sprogbeherskelsen viser usikkerhed. Der optræder mange fejl, hvoraf enkelte er meningsforstyrrende. Ordforrådet er begrænset og mangler variation. Elevers viden om grammatik er usikker.</p>	<p>Elevers tekst er struktureret og sammenhængende. Indholdet viser overvejende god forståelse af tekstmateriale, nogen metodik i opgaveløsningen og en god emnebehandling med nogen inddragelse af relevant faglig viden. Eleven har en god sprogbeherskelse med en del fejl og overvejende sikker viden om grammatik. Det faglige og almene ordforråd er overvejende varieret og nuanceret.</p>	<p>Elevers tekst er flydende og velstruktureret. Indholdet viser en præcis forståelse af tekstmateriale, en sikker metodik i opgaveløsningen og en nuanceret emnebehandling, der omfatter redegørelse, analyse, vurdering og perspektivering med inddragelse af relevant faglig viden. Eleven har en sikker sprogbeherskelse med kun ubetydelige fejl og en sikker viden om grammatik. Det faglige og almene ordforråd er varieret og nuanceret.</p>